

Bijlage 05

Code voor leveranciers

**Wat wij van ons verwachten
verwachten wij ook van u.**

Inhoudsoverzicht

1	Voorwoord	1
2	Toepassingsgebied	1
3	Basisprincipes	1
3.1	Business compliance	1
3.1.1	Corruptiebestrijding	1
3.1.2	Adviseurs en tussenpersonen	2
3.1.3	Geschenken en vergelijkbare geschenken in geld	2
3.1.4	Giften en sponsoring	2
3.1.5	Eerlijke concurrentie	2
3.1.6	Intellectuele eigendomsrechten en handelsgeheimen	3
3.1.7	Gegevensbescherming, gegevensbeveiliging en privacy	3
3.1.8	Handel, sancties en exportcontrole	3
3.1.9	Witwassen van geld en financiering van terrorisme	3
3.1.10	Belangenconflicten	3
3.1.11	Kapitaalmarkt-compliance (met name voorkennis)	4
3.2	Mensenrechten	4
3.3	Arbeidsomstandigheden en maatschappelijke verantwoordelijkheid	4
3.3.1	Vrijheid van vereniging	4
3.3.2	Verbod op slavernij en mensenhandel	4
3.3.3	Verbod op kinderarbeid	4
3.3.4	Verbod op discriminatie	5
3.3.5	Veiligheid en gezondheid op het werk	5
3.3.6	Eerlijke arbeidstijd	5
3.3.7	Eerlijke beloning en sociale voordelen	5
3.3.8	Landgebruik en lokale gemeenschappen	5
3.3.9	Consument en eindgebruiker	6
3.4	Milieu	6
3.4.1	Klimaatbeheersing	6
3.4.2	Circulariteit	6
3.4.3	Milieubescherming en biodiversiteit	6
3.5	Verantwoorde inkoop	6
4	Klokkenluidersysteem	7
5	Naleving van de leverancierscode	7
5.1	Verwachtingen en voorwaarden	7
5.2	Overtredingen en gevolgen	7

1 Voorwoord

STRABAG is een Europees technologieconcern voor bouwdiensten en is wereldwijd actief. Als zodanig zet STRABAG zich volledig in voor de tien principes van het Global Compact van de Verenigde Naties. Het naleven van deze basisprincipes op het gebied van 'mensenrechten', 'arbeidsomstandigheden', 'milieu' en 'corruptiepreventie' ook door haar leveranciers en onderaannemers is voor STRABAG van groot belang. De leveranciers en onderaannemers van STRABAG dragen niet alleen bij aan het economische succes. Met hun handelen en gedrag hebben deze ook een aanzienlijke invloed op de reputatie van STRABAG bij al haar stakeholders. Rekening houdend met de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties vat STRABAG in deze leverancierscode daarom die principes samen die voor STRABAG het basisraamwerk vormen van haar ondernemersactiviteiten binnen de gebieden

- Business compliance,
- Mensenrechten,
- Arbeidsomstandigheden en maatschappelijke verantwoordelijkheid
- Milieu

en waarvan STRABAG ook van haar leveranciers en onderaannemers verwacht dat ze zich hieraan houden.

2 Toepassingsgebied

De STRABAG-leverancierscode geldt voor alle leveranciers en onderaannemers (inclusief hun organen, medewerkers, vertegenwoordigers en onderaannemers) van STRABAG. De leveranciers en onderaannemers van STRABAG zijn verplicht om deze code met de nodige zorgvuldigheid in het zakendoen toe te passen en de inhoud aan hun medewerkers en hun onderaannemers door te geven. Ook wordt van hen verwacht dat ze de principes naleven die aan deze code ten grondslag liggen.

3 Basisprincipes

3.1 Business compliance

STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat zij alle nationale en toepasselijke internationale wetten naleven.

Als er verschillen zijn tussen de bepalingen van deze gedragscode en de betreffende nationale/internationale wetgeving, moet de leverancier of de onderaannemer STRABAG onmiddellijk op de hoogte brengen. In dergelijke gevallen zijn leveranciers en onderaannemers verplicht om aan de strengere eisen te voldoen.

3.1.1 Corruptiebestrijding

STRABAG verwerpt elke vorm van onwettig gedrag en verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat er maatregelen worden getroffen tegen corruptie, afpersing en omkoping.

STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat zij derden geen ongeoorloofde voordelen verschaffen of beloven, in het zakelijke verkeer eisen, zich laten beloven of aannemen.

In geen geval zullen de leveranciers en onderaannemers van STRABAG overheidsfunctionarissen of met hen vergelijkbare personen (politiek prominente personen, familieleden van overheidsfunctionarissen, bedrijven in eigendom van overheidsfunctionarissen enz.) in welke vorm dan ook onwettig materiële of immateriële voordelen aanbieden of aanvaarden.

3.1.2 Adviseurs en tussenpersonen

Bij het inhuren van adviseurs en tussenpersonen moet, naast de andere punten van deze Code, bijzondere voorzichtigheid worden betracht, zodat een dergelijke zakelijke relatie niet wordt misbruikt om derden, in het bijzonder overheidsfunctionarissen, ongeoorloofde voordelen te verschaffen.

3.1.3 Geschenken en vergelijkbare geschenken in geld

Er moet van worden uitgegaan dat geschenken bedoeld zijn om de beslissingen van de begunstigde persoon te beïnvloeden in het voordeel van de schenker. Het aannemen van geschenken of gunsten kan de beslissingsbevoegdheid van de ontvanger beïnvloeden.

STRABAG weigert daarom in principe het aannemen, geven of beloven van geschenken en verwacht dit ook van haar leveranciers en onderaannemers.

Hetzelfde geldt voor andere gunsten van geldelijke waarde (zoals uitnodigingen voor evenementen, vakanties enz.) als deze gebruikt zouden kunnen worden om een beslissing van de begunstigde te beïnvloeden.

Uitgezonderd zijn geschenken van geringe waarde, zoals bijv. reclameartikelen¹ van geringe waarde of koffie, voor zover er geen schijn van ongepaste beïnvloeding is.

3.1.4 Giften en sponsoring

Giften en sponsoring mogen niet worden misbruikt om de anticorruptieregels te omzeilen.

Donaties en andere giften aan personen, groepen of organisaties, inclusief politieke partijen, mogen niet plaatsvinden in de verwachting van onrechtmatige voordelen als tegenprestatie en zijn altijd alleen toegestaan met inachtneming van alle relevante wetgeving. Zakenpartners zullen geen donaties of andere gunsten doen aan personen namens een dochterbedrijf of medewerkers van STRABAG.

3.1.5 Eerlijke concurrentie

STRABAG verwacht dat haar leveranciers en onderaannemers zich gedragen in overeenstemming met de regels van vrije concurrentie en de geldende antitrustwetgeving.

Concurrentiebeperkende afspraken met concurrenten ('horizontale kartels'), de ongeoorloofde binding van leveranciers en onderaannemers ('verticale kartels') en misbruik van een dominante marktpositie zijn verboden.

STRABAG verwacht in het bijzonder van zijn leveranciers en onderaannemers dat ze zich niet bezighouden met prijsafspraken, offerteafspraken, de verdeling van markten of klanten/afnemers, overeenkomsten die het werven of zelfs het aannemen van medewerkers van een tegenpartij verbieden (wervingsverbod; 'no poach'), voor zover dergelijke 'no poach'-afspraken geen kartelrechtelijk neutrale reden hebben.

¹ Reclameartikelen van lage waarde zijn artikelen zoals balpennen, kalenders, notitieblokken enz. die primair worden gebruikt voor reclame of merkpromotie.

3.1.6 Intellectuele eigendomsrechten en handelsgeheimen

STRABAG eist van haar leveranciers en onderaannemers dat ze de intellectuele eigendomsrechten en bedrijfsgeheimen van derden respecteren en de intellectuele eigendomsrechten en bedrijfsgeheimen van STRABAG en STRABAG-klienten beschermen waarvan ze als leveranciers en onderaannemers tijdens de uitvoering van de overeenkomst kennis krijgen. Dit betekent dat passende technische en documentaire maatregelen moeten worden genomen om onbedoelde bekendmaking van intellectuele eigendom of bedrijfsgeheimen door leveranciers, onderaannemers en zakenpartners die toegang tot de genoemde informatie nodig hebben om hun leveringen en prestaties voor STRABAG te verrichten, te voorkomen.

3.1.7 Gegevensbescherming, gegevensbeveiliging en privacy

STRABAG verbindt zich ertoe de wettelijke bepalingen inzake gegevensbescherming actief na te leven. Leveranciers en onderaannemers moeten voldoen aan de wettelijke kadervoorwaarden voor gegevensbescherming, die moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke normen.

Leveranciers en onderaannemers zullen alle wetten en voorschriften inzake gegevensbeveiliging en gegevensbescherming naleven en de door STRABAG ter beschikking gestelde gegevens die privé- en gevoelige persoonlijke informatie kunnen bevatten, beschermen en beveiligen. STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat ze de privacy van de persoonsgegevens van hun medewerkers en zakenpartners respecteren en dat ze persoonsgegevens alleen verzamelen en opslaan in de mate die nodig en wettelijk toegestaan zijn voor een efficiënt bedrijf. STRABAG-leveranciers en onderaannemers moeten persoonsgegevens zorgvuldig behandelen en dergelijke informatie beschermen om ervoor te zorgen dat ze niet verloren gaan, misbruikt worden, onbevoegd worden ingezien, doorgegeven, gewijzigd of vernietigd.

3.1.8 Handel, sancties en exportcontrole

STRABAG eist van haar leveranciers en onderaannemers de naleving van exportcontrolewetten en andere verboden, in het bijzonder sanctievoorschriften van de EU, de VN en evt. andere landen. Voor zover nodig moet de leverancier of de onderaannemer de vereiste exportvergunningen verkrijgen en/of STRABAG ondersteunen bij het verkrijgen van exportvergunningen. Klienten en stakeholders van STRABAG en overheden verwachten van STRABAG de naleving van sanctievoorschriften en internationale handelswetten.

3.1.9 Witwassen van geld en financiering van terrorisme

STRABAG werkt alleen samen met leveranciers en onderaannemers waarvan de bedrijfsactiviteiten binnen de wettelijke voorschriften vallen en waarvan de financiële middelen van legitieme oorsprong zijn. STRABAG verwacht eveneens van haar leveranciers en onderaannemers dat zij niet samenwerken met zakenpartners die direct of indirect betrokken zijn bij het ondersteunen van witwaspraktijken of de financiering van terrorisme, en dat zij passende voorzorgsmaatregelen nemen om ervoor te zorgen dat er geen overtreding van de witwaswetgeving plaatsvindt, ook niet door nalatigheid.

3.1.10 Belangenconflicten

Alle leveranciers en onderaannemers en hun medewerkers worden verzocht situaties te vermijden waarin hun persoonlijke, familiale, politieke of financiële belangen de zakelijke relaties met STRABAG negatief kunnen beïnvloeden. Mocht er sprake zijn van een belangenconflict of ten minste een vermoeden daarvan, dan moet dit onmiddellijk aan STRABAG worden gemeld.

3.1.11 Kapitaalmarkt-compliance (met name voorkennis)

STRABAG SE is een beursgenoteerd bedrijf op de beurs van Wenen. In het kader van de samenwerking met STRABAG kunnen leveranciers en onderaannemers toegang krijgen tot niet-openbare informatie over STRABAG SE en haar verbonden ondernemingen of dochterondernemingen en zakenpartners. Als dergelijke niet-openbare informatie over STRABAG SE of haar zakenpartners door een redelijke investeerder in aanmerking zou worden genomen bij de beslissing om aandelen van deze bedrijven te kopen, verkopen of aan te houden, wordt deze beschouwd als essentiële niet-openbare (of 'voorkennis') informatie. Het kopen of verkopen van effecten, zoals aandelen of opties, waarbij voorkennis ten minste gedeeltelijk als basis dient, vormt een schending van de effectenwetgeving en is ten strengste verboden. Leveranciers van onderaannemers moeten deze beperkingen in acht nemen en bij elke twijfel en/of vermoeden contact opnemen met STRABAG.

3.2 Mensenrechten

STRABAG veronderstelt dat haar leveranciers en onderaannemers de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties erkennen. De waardigheid van de mens is voor STRABAG een groot goed. Leveranciers en onderaannemers zorgen ervoor dat ze mensen met waardigheid behandelen en niet betrokken zijn bij of bijdragen aan schendingen van mensenrechten. STRABAG verwacht een menswaardige behandeling; praktijken zoals seksuele intimidatie en misbruik, lichamelijke bestraffing en disciplinaire maatregelen en psychische en lichamelijke dwang zijn verboden. Dit geldt in het bijzonder ook bij de inzet van beveiligingskrachten om de onderneming of het bedrijfsproject te beschermen.

3.3 Arbeidsomstandigheden en maatschappelijke verantwoordelijkheid

STRABAG respecteert de fundamentele basisprincipes van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie) en eist dit ook van haar leveranciers en onderaannemers. Als er verschillen zijn tussen de ILO-kernnormen (hierna genoemd) en de respectievelijke nationale/internationale wetgeving, zijn leveranciers en onderaannemers verplicht om de strengere vereisten na te leven.

3.3.1 Vrijheid van vereniging

STRABAG respecteert het principe van de vrijheid van vereniging en vrije deelname aan vakbonden en de medewerking aan ondernemingsraden en eist dit ook van haar leveranciers en onderaannemers (volgens ILO-verdragen nr. 87 en 98). STRABAG verwacht dat de vrijheid van coalitie wordt gerespecteerd en dat collectieve onderhandelingen niet worden aangetast.

3.3.2 Verbod op slavernij en mensenhandel

De verachting van menselijke waardigheid en uitbuiting van mensen in welke vorm dan ook is verboden. In het bijzonder is elke betrokkenheid bij dwangarbeid, verplichte arbeid en mensenhandel ten strengste verboden voor leveranciers en onderaannemers van STRABAG (volgens ILO-verdragen nr. 29 en 105). Dit omvat bijvoorbeeld het vervoeren, huisvesten, werven, overdragen of ontvangen van personen door middel van geweld, bedreiging, dwang, ontvoering of fraude om hen te helpen werk of andere diensten te verlenen.

3.3.3 Verbod op kinderarbeid

De leveranciers en onderaannemers van STRABAG houden zich volledig aan het verbod op kinderarbeid (volgens ILO-verdragen nr. 138 en 182). De minimumleeftijd voor tewerkstelling

is niet lager dan de leeftijd waarop de schoolplicht eindigt en in geen geval lager dan 15 jaar. Uitzonderingen zijn alleen toegestaan als de werknemers 14 jaar oud zijn en de tewerkstelling deel uitmaakt van een erkend onderwijs- of opleidingsprogramma. STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat bij het aannemen van jonge werknemers (jonger dan 18 jaar) de uitgeoefende activiteit niet geestelijk, lichamelijk, sociaal of moreel gevaarlijk en schadelijk voor hen is.

3.3.4 Verbod op discriminatie

STRABAG zet zich in voor diversiteit, gelijkheid en inclusie. De leveranciers en onderaannemers van STRABAG verbinden zich ertoe om voor hun medewerkers een werkomgeving te creëren zonder discriminatie, intimidatie of represailles. Mensen moeten aandachtig en waardig worden behandeld. Discriminatie van welke aard dan ook is onaanvaardbaar, hetzij op grond van geslacht, etnische en sociale afkomst, huidskleur, taal, handicap, godsdienst, leeftijd, zwangerschap en geboorte, seksuele geaardheid, politieke overtuiging, tenzij deze zelf als onwettig wordt beschouwd, of lidmaatschap van een vakbond (volgens ILO-verdrag nr. 111). STRABAG eist van haar leveranciers en onderaannemers dat ze zorgen voor een eerlijk en transparant wervingsproces en gelijke beloning van alle werknemers, ongeacht geslacht, voor gelijkwaardig werk (conform ILO-verdrag nr. 100).

3.3.5 Veiligheid en gezondheid op het werk

De leveranciers en onderaannemers van STRABAG zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van hun medewerkers. Ze scheppen randvoorwaarden op de werkplek die de fysieke integriteit en het gezondheidswelzijn van hun werknemers waarborgen (conform ILO-verdrag nr. 155, nr. 187). Dit betekent in het bijzonder dat alle wettelijke voorschriften inzake arbeidsveiligheid worden nageleefd.

3.3.6 Eerlijke arbeidstijd

De geldende arbeidstijdwetgeving moet worden nageleefd. De leveranciers en onderaannemers van STRABAG zorgen ervoor dat de arbeidstijd gelijk is aan een reguliere arbeidstijd van maximaal 48 uur per week, dat de pauze- en rusttijden worden nageleefd en dat de overuren vrijwillig en vergoed worden.

3.3.7 Eerlijke beloning en sociale voordelen

Alle medewerkers van de leveranciers en onderaannemers van STRABAG moeten door hen worden geïnformeerd over de rechten en voorwaarden van de tewerkstelling (zoals arbeids- en pauzetijd, vakantierechten, vergoedingen, sociale uitkeringen, ziektedagen). STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat ze zich bij de uitbetaling van lonen richten op het respectievelijke nationale minimumloon of de in de branche gebruikelijke standaard om een bestaanszekerheidsinkomen te garanderen overeenkomstig de lokale levensomstandigheden voor hun werknemers. Wettelijke sociale uitkeringen moeten worden gewaarborgd. Bij de terbeschikkingstelling van woonruimte door de werkgever moet een passende hygiënische en tegen inbreuken op de privacy beschermde onderdak worden gewaarborgd.

3.3.8 Landgebruik en lokale gemeenschappen

STRABAG verwacht van haar leveranciers en onderaannemers dat ze de nationale, internationale en traditionele rechten op bos-, water- en landgebruik respecteren, met name van inheemse gemeenschappen en andere minderheden. Onwettige gedwongen ontruiming is verboden.

3.3.9 Consument en eindgebruiker

STRABAG verwacht dat haar leveranciers en onderaannemers bij de uitvoering van hun activiteiten de potentiële impact op de gezondheid en veiligheid van consumenten en eindgebruikers in overweging nemen en beoordelen, en de nodige stappen ondernemen om negatieve effecten te voorkomen.

3.4 Milieu

De leveranciers en onderaannemers van STRABAG houden zich aan alle relevante energie- en milieuwetten. Ze zetten zich in voor klimaat- en milieubescherming, identificeren milieurisico's en negatieve milieueffecten en definiëren overeenkomstige doelen en maatregelen voor de respectieve wezenlijke thema's om de bescherming van het milieu voortdurend te verbeteren. Daarbij moet in het bijzonder op de volgende onderwerpen worden gelet:

3.4.1 Klimaatbescherming

De leveranciers en onderaannemers van STRABAG streven ernaar broeikasgasemissies te voorkomen door hernieuwbare energiebronnen te gebruiken en de energie-efficiëntie te verhogen. Daartoe worden ze aangemoedigd om de uitstoot van broeikasgassen voor zowel de onderneming als haar producten te berekenen, te rapporteren en doelstellingen en maatregelen voor decarbonisatie af te leiden.

3.4.2 Circulariteit

STRABAG verwacht dat leveranciers en onderaannemers zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen, waaronder water, en zo hun bijdrage leveren aan de circulaire economie in de bouw- en vastgoedsector. Door hergebruik en recycling en het gebruik van alternatieve hernieuwbare grondstoffen wordt het verbruik van natuurlijke hulpbronnen en primaire grondstoffen tot een minimum beperkt en wordt afval voorkomen. Een deskundige afvoer van gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval is vereist.

3.4.3 Milieubescherming en biodiversiteit

De leefomgevingen van mensen en dieren moeten worden beschermd. De leveranciers en onderaannemers van STRABAG zetten zich in voor het behoud van de biodiversiteit en als onderdeel daarvan voor een verantwoord landgebruik en het behoud van de ecosystemen, evenals de lucht-, water- en bodemkwaliteit. Schadelijke milieueffecten van welke aard dan ook moeten worden vermeden – in ieder geval verminderd. Dit omvat niet alleen schadelijke emissies in lucht, water en bodem, maar ook licht- en geluidsemisies. Een verantwoord beheer van chemicaliën is een vereiste.

Leveranciers en onderaannemers zorgen er ook voor dat hun activiteiten niet leiden tot ontbossing of bosschade en dat de ruimte zo efficiënt mogelijk wordt gebruikt.

3.5 Verantwoorde inkoop

Alle leveranciers en onderaannemers van STRABAG dragen een deel bij aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de hele toeleveringsketen. Mensenrechten- en milieurisico's komen vaak voor in upstream supply chains. Daarom verwacht STRABAG van haar leveranciers en onderaannemers dat ze zich bewust zijn van deze risico's en op hun beurt maatregelen nemen voor een verantwoorde inkoop. Dit geldt in het bijzonder voor de inkoop van grondstoffen uit conflict- en risicogebieden en van grondstoffen met een hoog risico (bv. conflictmineralen). STRABAG verzoekt zijn leveranciers en onderaannemers om de vereisten van deze gedragscode voor milieubescherming en de bescherming van de mensenrechten en de naleving van de

internationale kernnormen voor arbeid door te geven aan de bedrijven in de toeleveringsketen. Samen met de leveranciers en onderaannemers kan STRABAG bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van de maatschappij.

4 Klokkenluidersysteem

Overeenkomstig het bedrijfsbeleid van STRABAG worden alle medewerkers verzocht schendingen van het STRABAG Business Compliance Management System, de internationaal geldende mensenrechten of geldende wetten en milieuschendingen te melden. Het klokkenluidersysteem van STRABAG staat ook ter beschikking van hun leveranciers en onderaannemers en derden voor het ~~terugbetalen van meldingen~~ melden, als deze medewerkers schendingen van de complianceregels van STRABAG vermoeden. Naast de klassieke meldkanalen (telefonisch, e-mail, fax, anonieme brief enz.) bestaat de mogelijkheid om eventuele zorgen/vermoedelijke compliance-overtredingen (ook anoniem) te melden via het STRABAG-klokkenluidersplatform (<https://STRABAG.integrityplatform.org/>). Het indienen van een melding leidt niet tot represailles met betrekking tot carrière-, inkomens- of ontwikkelingsmogelijkheden (bonafide regel). De identiteit van klokkenluiders wordt bijzonder beschermd. Onderaannemers en leveranciers zullen STRABAG informeren over schendingen van de principes van deze leverancierscode (voor zover wettelijk toegestaan, zonder inbreuk te maken op toepasselijk recht of bindende, rechtsgeldige verplichtingen).

5 Naleving van de leverancierscode

De leverancierscode bevat de fundamentele eisen die STRABAG aan haar leveranciers en onderaannemers stelt. De naleving van deze gedragscode door haar leveranciers en onderaannemers is voor STRABAG van groot belang.

5.1 Verwachtingen en voorwaarden

STRABAG eist van haar leveranciers en onderaannemers dat zij zich in hun ondernemersgedrag verplicht voelen tot de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties. STRABAG gaat ervan uit dat haar leveranciers en onderaannemers in hun organisatie maatregelen nemen om de in deze code verankerde principes na te leven en de doeltreffendheid ervan regelmatig controleren.

De leveranciers en onderaannemers van STRABAG worden verzocht ervoor te zorgen dat de in deze code samengevatte principes ook door hun onderaannemers, dienstverleners en eigen toeleveranciers in acht worden genomen.

5.2 Overtredingen en gevolgen

De naleving van deze gedragscode door haar leveranciers en onderaannemers is voor STRABAG een essentieel onderdeel van elke zakelijke relatie.

In geval van schendingen van de in deze code verankerde principes eist STRABAG van haar leveranciers en onderaannemers dat onmiddellijk passende maatregelen worden genomen om vergelijkbare schendingen in de toekomst duurzaam te voorkomen. Indien STRABAG vaststelt dat een leverancier of onderaannemer onvoldoende maatregelen neemt om schendingen van de in deze code vastgelegde principes te voorkomen, behoudt STRABAG zich het recht voor om de zakelijke relatie onmiddellijk te beëindigen.